VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 65)
z dnia 4 lipca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 65)

4 lipca 2012 r.

Komisja Finansów Publicznych obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku (druk nr 447):

1. opinię Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o:
a) części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
– dochody i wydatki,
– dotacje podmiotowe i celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20 i 61,
c) instytucji gospodarki budżetowej – Centrum Usług Wspólnych,
d) części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji,
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
e) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne,
– dochody i wydatki,
– dotacje podmiotowe i celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
f) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 9, 13, 15, 22, 37, 52 i 63,
g) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
h) państwowych funduszach celowych:
– Funduszu Wsparcia Policji,
– Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego,
– Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców,
– Funduszu Wsparcia Straży Granicznej,
– Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej,
i) instytucjach gospodarki budżetowej:
– Centralnym Ośrodku Informatyki,
– Centrum Usług Logistycznych,
j) części budżetowej 17 – Administracja publiczna,
– dochody i wydatki,

– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
k) części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne,
– dochody i wydatki,
– dotacje podmiotowe i celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
l) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 14,
ł) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 750 – Administracja publiczna,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

2. opinię Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii o:
a) części budżetowej 27 – Informatyzacja,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29,
c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 720 – Informatyka,
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu wzięli udział: **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Michał Deskur** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **Magdalena Młochowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Wojciech Nowicki** podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Marek Bieńkowski** p.o. dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Piotr Gryska** zastępca prezesa Rządowego Centrum Legislacji wraz ze współpracownikami, **Kazimierz Bujakowski** główny geodeta kraju wraz ze współpracownikami, **Marek Kowalski** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikami, **Marek Matusik** zastępca szefa Biura Ochrony Rządu wraz ze współpracownikami, **Zdzisław Solawa** dyrektor Biura Finansów Komendy Głównej Straży Granicznej wraz ze współpracownikami, **Adam Kall** zastępca dyrektora Biura Finansów Komendy Głównej Policji, **Agnieszka Boboli** dyrektor Centrum Projektów Informatycznych wraz ze współpracownikami, **Jacek Czaputowicz** dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej wraz ze współpracownikami oraz **Janusz Durlik** zastępca dyrektora Centrum Badania Opinii Społecznej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska, Michał Nowak, Mariusz Pawełczyk, Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Adam Niewęgłowski** – legislator z Biura Legislacyjnego, **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych

Technologii o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku (druk nr 447) w zakresie właściwych części budżetowych. Czy są uwagi pań i panów posłów do porządku dziennego? Nie widzę. A zatem wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

W imieniu pań i panów posłów z Komisji Finansów Publicznych chciałabym przywitać uczestniczących w posiedzeniu przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej oraz innych urzędów i instytucji państwowych. Witamy po raz kolejny panią minister Hannę Majszczyk, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pana Wojciecha Nowickiego, podsekretarza stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pana Piotra Gryskę, zastępcę prezesa Rządowego Centrum Legislacji, panią Magdalenę Młochowską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji, a także pana Kazimierza Bujakowskiego, głównego geodetę kraju oraz osoby państwu towarzyszące.

A zatem przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Rozpatrujemy opinie komisji sejmowych. Posłowie, członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali opinie komisji oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych. Jednocześnie informuję, że wszystkie materiały, łącznie z materiałami przygotowanymi przez właściwe resorty, urzędy oraz informacje Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli są dostępne w wersji elektronicznej, którą możecie państwo odbierać na swoich iPadach.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu będzie odbywało się w następujący sposób. Wystąpienie posła referenta komisji branżowej. Wystąpienie posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych. Wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. Następnie pytania posłów, odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz dyskusja.

W porządku dziennym zaplanowaliśmy dwa punkty, to jest opinię Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20 i 61, instytucji gospodarki budżetowej – Centrum Usług Wspólnych, części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji, części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne, części budżetowej 83 w zakresie pozycji 4, 9, 13, 15, 22, 37, 52 i 63, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, a także o państwowych funduszach celowych: Funduszu Wsparcia Policji, Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, Funduszu Wsparcia Straży Granicznej, Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, instytucjach gospodarki budżetowej, części budżetowej 17 – Administracja publiczna, części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 14, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 750 – Administracja publiczna. Ustaliliśmy, że referuje przedstawiciel Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, natomiast upoważniony poseł z Komisji Finansów Publicznych wygłasza koreferat. Sprawozdawcą Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych jest pani poseł Dorota Rutkowska. Koreferat w imieniu Komisji Finansów Publicznych wygłosi pan poseł Konstanty Oświęcimski. Pani poseł Rutkowska. Bardzo proszę, pani poseł, o przedstawienie opinii Komisji.

Poseł Dorota Rutkowska (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo!

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 27 czerwca tego roku rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku w częściach, które przed chwilą wymieniła pani przewodnicząca, nie będę więc ich powtarzać. Komisja wnosi o przyjęcie sprawozdania bez uwag. Decyzja o przyjęciu takiego stanowiska została oczywiście podjęta po wnikliwej dyskusji w trakcie posiedzenia komisji. Posłowie wysłuchali wyczerpujących wyjaśnień resortowych ministrów. Zapoznaliśmy się też z raportami Najwyższej Izby Kontroli, z jej uwagami i ewentualnymi wystąpieniami pokontrolnymi. Cenne były także wnioski Biura Analiz Sejmowych dotyczące sprawozdań do poszczególnych części budżetu.

Przy ocenie wykonania budżetu komisja zwracała szczególną uwagę na informację o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym. Informacje te pozwalają bowiem oceniać, czy dysponent gospodaruje budżetem w sposób zasadny, racjonalny i efektywny. Pozwala to też ocenić skuteczność wydatkowania środków publicznych.

Jak zawsze, w sferze dużego zainteresowania posłów jest budżet Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, co w zasadzie nie dziwi, gdyż głównym zadaniem kancelarii jest zarządzanie państwem. Tutaj warto podkreślić, że wydatki na realizację zadań statutowych kancelarii zostały wykonane niemal w 100%. Niepełne wykorzystanie środków zostało wykazane w wydatkach na wynagrodzenia. Tendencja ta wskazuje na działania zmierzające do zmniejszenia zatrudnienia, co jest zgodne z założeniami ustawy o racjonalizacji zatrudnienia w państwowych jednostkach budżetowych sektora finansów publicznych w latach 2011-2013.

Najwyższa Izba Kontroli w swoich raportach dotyczących wyników kontroli wykonania budżetu w częściach leżących w gestii Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych pozytywnie bądź pozytywnie z uwagami oceniała ich realizację. Negatywnie Najwyższa Izba Kontroli odniosła się między innymi do uszczuplenia dochodów państwa w Komendzie Głównej Policji przez zaniechanie dochodzenia kar umownych. Stanowi to w ocenie Izby naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Sprawa dotyczy części budżetowej 42. Jednak z wniosków pokontrolnych i wyjaśnień dysponentów wynika, że zostały podjęte działania zmierzające do naprawy tego stanu.

W analizach Biura Analiz Sejmowych poszczególnych części budżetu zwracano uwagę na niepełne wykonanie planu wydatków w zakresie budżetu środków europejskich, zwłaszcza w odniesieniu do Regionalnych Programów Operacyjnych.

Generalnie jednak po wysłuchaniu wszystkich wyjaśnień oraz po szczegółowym omówieniu realizacji budżetu w częściach pozostających w kompetencjach Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych pozytywnie oceniliśmy jego wykonanie. W imieniu komisji wnoszę o przyjęcie sprawozdania w tym zakresie bez uwag. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zanim udzielę głosu posłowi wygłaszającemu koreferat, a jest to pan poseł Oświęcimski, chciałabym jeszcze w imieniu państwa posłów również powitać uczestniczącego w posiedzeniu pana podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, pana ministra Michała Deskura, pana Marka Kowalskiego, zastępcę komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz pana Marka Matusika zastępca szefa Biura Ochrony Rządu. Serdecznie państwa witamy. Poproszę teraz pana posła Oświęcimskiego o wygłoszenie koreferatu. Bardzo proszę.

Poseł Konstanty Oświęcimski (PO):

Pani przewodnicząca, pani minister, panie ministrze, szanowni państwo, Wysoka Komisjo!

Rzeczywiście materiał, który został przedstawiony członkom Komisji Finansów Publicznych przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych jest bardzo szeroki, ale też przychylam się do pozytywnej opinii, o czym wcześniej powiedziała pani poseł. Ze swej strony chciałbym zwrócić uwagę na kilka spraw, o których chciałbym państwu przekazać informacje.

Przede wszystkim jeżeli chodzi o część 42 – Sprawy wewnętrzne, podam państwu kilka cyfr. Dochody w ustawie budżetowej w tej części zostały zaplanowane w wysokości 67.000 tys. zł, a zostały zrealizowane w wysokości 82.000 tys. zł. Natomiast wydatki stanowią dużą część wydatków naszego budżetu państwa. W roku 2011 wykonanie po stronie wydatków opiewało na kwotę 17.476.175 tys. zł, z tego w poszczególnych punktach kwota 6.631.941 tys. zł stanowiła obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową wydatkowano w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych kwotę 10.052.603 tys. zł, na szkolnictwo wyższe – kwotę 95.896 tys. zł, na ochronę zdrowia – kwotę 57.000 tys. zł, na pomoc społeczną – kwotę 42.000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o poszczególne wydatki w poszczególnych działach, wydatki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne były realizowane przez Zakład

Emerytalno-Rentowy, który wykonuje swoje zadania zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zajmuje się on wypłatą zaopatrzenia emerytalnego dla funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straż Pożarnej oraz ich rodzin. Plan ustalony w ustawie budżetowej w wysokości 6.000.608 tys. zł został w ciągu roku zwiększony o kwotę 37.070 tys. zł, a więc jak wcześniej mówiłem, wykonanie wynosiło 6.631.000 tys. zł. Świadczenia z tego funduszu pobierało 136.566 osób. Średnie miesięczne świadczenie wynosiło 2825 zł.

Jeżeli chodzi o kolejny dział obejmujący bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową, tutaj dochody były zaplanowane w wysokości 56.000 tys. zł, ale zostały one zrealizowane w wysokości 67.366 tys. zł. Wydatki, po dokonanych zmianach, plan wydatków budżetowych wynosił 10.011.348 tys. zł. W podziale na poszczególne rozdziały klasyfikacji budżetowej na Komendę Główną przypadła kwota 452.000 tys. zł, na jednostki terenowe Policji – kwota 509.000 tys. zł, na komendy wojewódzkie Policji kwota – 1.896.000 tys. zł, na komendy powiatowe Policji – kwota 5.346.000 tys. zł, na Straż Graniczną – kwota 1.296.000 tys. zł, na Biuro Ochrony Rządu, na Komendę Główną – kwota 167.000 tys. zł, na ochotnicze straże pożarne – kwota 28.247 tys. zł (jest to dotacja) i na zadania ratownictwa górskiego i wodnego – kwota 12.245 tys. zł. Również w tym dziale na świadczenia na rzecz osób fizycznych przeznaczono kwotę 388.841 tys. zł. Większość owych wydatków zrealizowała Policja, która wydatkowała kwotę 307.000 tys. zł. Były to równoważniki za brak lokalu mieszkalnego, dopłaty dla wypoczynku dla policjantów, na pomoc mieszkaniową dla funkcjonariuszy, równoważniki za remont mieszkania, jak też były należności dla policjantów pełniących służbę w kontyngentach policyjnych w Kosowie, Bośni i Hercegowinie.

Jeżeli chodzi o szczegółowe informacje finansowe dotyczące poszczególnych formacji, mogę powiedzieć, że na Policję łącznie przeznaczono kwotę 8.204.000 tys. zł. Finansowano z tego 102.309 etatów funkcjonariuszy. Faktyczne zatrudnienie wynosiło 95.567 funkcjonariuszy.

Jeżeli chodzi o ogólne liczby dotyczące zatrudnienia, to w Komendzie Głównej jest to 3041, w jednostkach terenowych – 591, w komendach wojewódzkich – 19.764, w komendach powiatowych – 71.833 funkcjonariuszy. A więc widzimy, że jest to formacja o wiele większa niż nasze wojsko. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy wynosiło 4135 zł. Oczywiście jest to uposażenie przeciętne.

Jeżeli chodzi o kolejną formację, straż pożarną, to tutaj wydatki były realizowane z dwóch części, z części 42, którą teraz omawiamy, oraz z części 85, z budżetów wojewodów. Jeżeli chodzi o łączne wydatki na Państwową Straż Pożarną, wynosiły one 2.350.098 tys. zł. Finansowano z tego etaty. Było 30.283 funkcjonariuszy. Tyle było etatów strażaków.

Kolejna formacja.

Jeszcze krótko o straży pożarnej, ponieważ jest pan komendant. W 2011 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały 457.991 razy, co stanowi spadek w odniesieniu do 2011 roku o 10%. Ogółem wraz z ratownikami podczas interwencji ochrony przeciwpożarowej odnotowano 5126 ofiar śmiertelnych, z czego w pożarach zginęło 587 osób. To taka trochę czarna statystyka.

Jeżeli chodzi o Straż Graniczną, tutaj wydatkowano kwotę 1.300.779 tys. zł na 16.595 etatów. Faktyczne zatrudnienie wynosiło 15.106 osób. Tak pokrótce wyglądają cyfry, jeżeli chodzi o nasze formacje.

W tej chwili chciałbym skupić się na rezerwach celowych, które też podlegają pod Ministra Spraw Wewnętrznych. Najważniejszą rezerwą jest ta w pozycji 4 dotycząca przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych. Rezerwa ta była zaplanowana w wysokości 1.422.627 tys. zł i została rozdysponowana w 100%. Nasuwa się więc tutaj takie skojarzenie, taki postulat, że jest to rezerwa, którą być może w przyszłości, jeżeli oczywiście będą możliwości finansowe, można by było podnieść. Z rezerwy tej jest finansowane usuwanie skutków wszystkich klęsk żywiołowych, których nie da się przewidzieć. Na przykład połowa tej sumy w wysokości 768.000 tys. zł została

przeznaczona na odbudowę, przebudowę, remonty i modernizację dróg gminnych, jak również na wypłatę zasiłków celowych. Tu była kwota 164.000 tys. zł. Tak więc są to bezpośrednie działania rządu, jeżeli chodzi o usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Jeszcze nie wiemy, jak będzie w tym roku, ale rezerwa ta jest potrzebna. Na pewno jej wysokość powinna być większa.

Inne rezerwy pozostające w gestii ministra spraw wewnętrznych to budowa i funkcjonowanie systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju. Tutaj była kwota 69.100 tys. zł. Też rozdysponowano ją w całości. To były największe rezerwy.

Jeżeli chodzi o część 43 obejmującą wyznania religijne, w ostatnim czasie, można powiedzieć, że pobudza ona dużo emocji, zwłaszcza Fundusz Kościelny. Tutaj wykonanie wynosiło 89.185 tys. zł, z czego kwotę 79.000 tys. zł przeznaczono na refundację Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenia społeczne osób duchownych, a kwotę 9258 tys. zł na refundację składek na ubezpieczenie zdrowotne osób duchownych.

Nie chciałbym państwa zanudzać cyframi, ponieważ jest ich dużo w poszczególnych działach. Na pewno potem w dyskusji będzie też sporo pytań. Przedstawiciele poszczególnych jednostek, poszczególnych ministerstw będą mogli ustosunkować się. Są też tutaj przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli, którzy także wyrażą swoją opinię na temat realizacji budżetu.

Ze swej strony chciałbym przychylić się do stanowiska Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych z takimi uwagami, że naprawdę środki, które państwo polskie przeznacza na bezpieczeństwo zawsze mogłyby być większe, ale być może trzeba pogodzić się z takimi środkami, jakie są na dzień dzisiejszy, ponieważ jeżeli chodzi o straż pożarną, krajowy system ratowniczo-gaśniczy, musi on być w pełni sprawny, co w ostatnim czasie na pewno będzie uwidocznione. Chociażby wczorajszy dzień na Dolnym Śląsku pokazał, że tylko użycie w pełni sprawnych jednostek pozwoli na to, żeby nie powtórzyła się historia sprzed kilku, a może i kilkunastu lat. W związku z powyższym musimy dbać o nasz krajowy system. Jak najbardziej są tu wymagane środki na odnowienie albo też na powiększenie potencjału technicznego naszych strażaków.

Dzielę się również i tą uwagą, że jeżeli chodzi o rezerwy celowe na usuwanie skutków klęski żywiołowych, to muszą one być, ponieważ zawirowania atmosferyczne w ostatnich latach powodują, że naprawdę jest dużo strat i w mieniu, i w zdrowiu ludzi. Jest to także ich bezpieczeństwo. A więc jeszcze raz przychylam się do opinii i wnoszę o pozytywne zaopiniowanie budżetu w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Poproszę przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli o opinię do omawianych części budżetowych.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dariusz Zielecki, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej.

Pozwolę sobie zaprezentować oceny Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części 16, 17, 43 i 75, a koledzy z innego departamentu zaprezentują ocenę części 42.

Jeżeli chodzi o część 16, ocena była pozytywna. W ocenie uwzględniono wyniki przeprowadzonej w Centrum Usług Wspólnych kontroli w zakresie udzielania zamówień publicznych finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetowych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Badaniem objęto ponad 19% wydatków budżetu krajowego i prawie 77% wydatków budżetu środków europejskich, zrealizowanych z 2011 roku. Badanie to wykazało, że dokonywano ich zgodnie z planem finansowym oraz procedurami zamówień publicznych. Szef Kancelarii sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, jednak działania te nie były w pełni skuteczne.

Stwierdziliśmy pewne nieprawidłowości, które polegały, po pierwsze, na wydatkowaniu kwoty ponad 77 tys. zł na zakup dla pracowników uprawnień do ulgowych przejazdów kolejowych na rok 2012 bez analizy celowości i gospodarności

owego zakupu. Ocena Najwyższej Izby Kontroli wynika z przeprowadzonej przez kontrolerów na miejscu analizy takich zakupów w latach wcześniejszych, która wykazała, że uprawnienia do ulgowych przejazdów były wykorzystywane do celów służbowych w sposób sporadyczny. Dlatego też pojawiły się nasze wątpliwości co do zakupu takich uprawnień na rok 2012.

Ponadto stwierdziliśmy, że nie zapewniono w pełni sprawnego obiegu dokumentów księgowych pomiędzy komórkami merytorycznymi a finansowo-księgowymi, co spowodowało ujęcie czterech z owych dokumentów w niewłaściwych okresach sprawozdawczych.

Były też problemy z abonamentem RTV, który został opłacony bez uwzględniania stanu posiadania odbiorników, w efekcie czego nadpłacono kwotę ponad 11 tys. zł.

Tak jak powiedziałem wcześniej, nasza ocena jest pozytywna. Nieprawidłowości te, zgodnie z naszymi kryteriami oceny nie spowodowały obniżenia oceny ze względu na skalę kwot.

Mówiąc o wydatkach, warto wspomnieć, że wykonano je w niespełna 92%. Największe kwoty niewykorzystanych środków wystąpiły w zakresie wynagrodzeń w związku z niepełną realizacją planowanego zatrudnienia oraz w zakresie wydatków na czartery samolotów na potrzeby transportowe osób zajmujących kierownicze stanowiska w państwie.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, to tutaj nie mamy zastrzeżeń. Nasza opinia jest pozytywna wobec wszystkich sprawozdań Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Jeżeli chodzi o wiarygodność ksiąg rachunkowych, ocena również jest pozytywna, nie mieliśmy co do tego zastrzeżeń. Natomiast z zastrzeżeniami oceniliśmy skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczącej właśnie operacji finansowych i gospodarczych. Zastrzeżenia te to jest to, o czym wcześniej wspomniałem, czyli brak zapewnienia sprawnego obiegu dokumentów księgowych. Skutek tego był taki, że były one księgowane nie w tych okresach sprawozdawczych, w których powinny być zaksięgowane. Był także jeden przypadek przeoczenia terminu płatności faktury. To, jeżeli chodzi o część 16.

Teraz w kolejności jest część 75. Ocena jest pozytywna. Szczegółowa kontrola 14,5% wydatków poniesionych w tej części wykazała, że dokonano ich w sposób celowy, gospodarny, zgodnie z obowiązującymi przepisami, za wyjątkiem wydatków w kwocie 7 tys. zł na wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, które wypłacono pracownikom w czasie, kiedy wykonywali oni zadania w ramach prowadzenia aplikacji legislacyjnej, a zadania te były finansowane w ramach dodatkowych odpłatnych umów. Nieprawidłowość ta z uwagi na niewielką skalę 7 tys. zł oczywiście nie wpłynęła na ocenę. Nie mieliśmy zastrzeżeń co do sprawozdawczości i ksiąg rachunkowych.

Jeżeli chodzi o część 17, to tutaj jest ocena pozytywna z zastrzeżeniami. Kontrolę przeprowadzono w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji oraz w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii, przy czym zastrzeżenia, które miały wpływ na ocenę dotyczyły właśnie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Z zastrzeżeniami oceniono także wykonanie planu finansowego Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

Badanie próby dochodów i wydatków w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji nie wykazało nieprawidłowości. Najwyższa Izba Kontroli zwróciła jedynie uwagę na zbyt niski poziom wykorzystania środków na współfinansowanie projektów realizowanych z funduszy Unii Europejskiej oraz niepodanie do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono dotacji celowych.

W odniesieniu do Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii stwierdzono, że wydatki w kwocie ponad 4300 tys. zł poniesiono niezgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, w niecelowy sposób, refundując poniesione wcześniej koszty działalności Funduszu. Ustalono, że w planie finansowym Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym były zapewnione środki w pełni zabezpieczające koszty, a decyzja o zrefundowaniu Funduszu środkami budżetowymi naszym zdaniem miała na celu uniknięcie zwrotu nadwyżki owych środków na centralny rachunek budżetu państwa prowadzony przez Ministra Finansów.

Jeżeli chodzi natomiast o Fundusz, ocena pozytywna z zastrzeżeniami wynika z nieprawidłowości, którą było zwiększenie kosztów Funduszu o kwotę ponad 14.000 tys. zł, czego główny geodeta kraju dokonał w nieuprawniony sposób, bez uzgodnienia z ministrem finansów i Komisją Finansów Publicznych. Co więcej, zmian w Funduszu, zwiększenia kosztów nie ujawniono w sprawozdaniach budżetowych oraz w planie finansowym zamieszczonym w ustawie budżetowej, a jedynie w wewnętrznym dokumencie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Tutaj należy jednak podkreślić, że główny geodeta kraju podejmował działania polegające na zwiększeniu, kierując się stanowiskiem Ministra Finansów, które w opinii Najwyższej Izby Kontroli także było nieuprawnione. Ministerstwo uznało bowiem, że okoliczności umożliwiające zwiększenie planowanych kosztów, tj. wyższy niż pierwotnie zakładano stan początkowy funduszu, nie wymagają zmiany planu finansowego fnduszu. Zdaniem Ministerstwa Finansów zmiany takie są koniecznie, jeżeli jednocześnie dotyczą kwot przychodów i kosztów, a ponieważ wyższy niż zakładano na etapie projektu ustawy budżetowej stan początkowy środków Funduszu to nie przychód, a więc zdaniem Ministerstwa Finansów nie trzeba było tego robić w formie formalnej zmiany planu. Naszym zdaniem przyjęcie takiego stanowiska oznaczałoby, że koszty można ponosić w oderwaniu od planu finansowego. Zresztą skutkiem takiej praktyki zmiany planu bez ujawniania tego w oficjalnym planie ujętym w ustawie budżetowej było to, że zrealizowane koszty przekroczyły określone limity w dwóch paragrafach, a w jednym paragrafie zostały poniesione poza planem. Łączna kwota rozbieżności w stosunku do planu wyniosła prawie 4000 tys. zł.

Co warto jeszcze podkreślić, decyzja głównego geodety kraju o zwiększeniu planowanych kosztów w ogóle nie była potrzebna, gdyż pierwotny plan ustalony w ustawie budżetowej wykonano zaledwie w 72%, a z uwzględnieniem nieprawidłowo wykonanych zwiększeń wykonanie wyniosło niecałe 47%. Za to oczywiście stan funduszu na koniec roku był piętnastokrotnie wyższy od planowanego w ustawie budżetowej.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, opinia o sprawozdaniach w zakresie wszystkich sprawozdań w części 17 jest pozytywna. Systemy księgowe i kontrola finansowa. W Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji pozytywnie oceniono wiarygodność ksiąg rachunkowych oraz z zastrzeżeniami ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także z zastrzeżeniami skuteczność funkcjonowania systemów rachunkowości ustalonych w ramach mechanizmów kontroli zarządczej i procedur kontroli finansowej. Tutaj zaważyły uchybienia w zakresie formalnej poprawności ksiąg, które polegały na nieprawidłowym dokonywaniu poprawek w dowodach księgowych oraz braku opisu operacji gospodarczych w zapisach księgowych.

Natomiast w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii pozytywnie oceniono wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej oraz pozytywnie z zastrzeżeniami skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej. Wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii oceniono negatywnie. Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczyły dokonywania zapisów w ewidencji księgowej niezgodnie z dokumentami źródłowymi, niezapewnienia bieżącego zamykania ksiąg, braku dekretacji na dowodach, ujmowania dowodów w niewłaściwych okresach sprawozdawczych oraz nieprawidłowego ujmowania w księgach i wykazywania w sprawozdawczości bieżącej jako należności kwot, które faktycznie należnościami nie były. Jeżeli chodzi o księgi funduszu, nieprawidłowości nie było. To tak troszeczkę dłużej o części 17.

Teraz przechodzę do części 43. Ocena jest pozytywna. Badanie próby 82% dochodów i prawie 83% wydatków budżetu państwa realizowanych w tej części wykazało, że Ministerstwo rzetelnie zaplanowało i zrealizowało dochody budżetowe, a wydatków dokonywano w sposób celowy i zgodny z obowiązującymi przepisami. Uchybienia, które stwierdziliśmy, dotyczyły, zresztą tak jak w przypadku części 17, niezapewnienia efektywnego wykorzystania środków z funduszy unijnych oraz, tak jak w części 17, niepodania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym przyznano dotacje celowe.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, opinia jest pozytywna. Jeżeli chodzi o systemy księgowe, tutaj opinia jest podobna, jak w części 17, ponieważ księgi rachunkowe są prowadzone wspólnie dla części 17 i 43 oraz dla części 27 – Informatyzacja. A więc pozytywnie oceniliśmy wiarygodność ksiąg rachunkowych, a z zastrzeżeniami zgodność z zasadami rachunkowości i skuteczność funkcjonowania systemu kontroli zarządczej.

To by było wszystko. Tak. Dziękuję bardzo. Jeszcze koledzy w zakresie części 42.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę o kontynuowanie przedstawiania opinii.

P.o. dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Marek Bieńkowski:

Bardzo dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo!

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne. W ramach tej części budżetowej kontrolą objęliśmy dziewięć jednostek, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Komendę Główną Straży Granicznej, Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, Komendę Główną Policji oraz pięć podległych im dysponentów trzeciego stopnia, komendantów wojewódzkich Policji w Krakowie, Poznaniu i Radomiu, a także Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Warszawie. W odniesieniu do kontrolowanych jednostek Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie trzech, to znaczy komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej, komendanta głównego Straży Granicznej i komendanta wojewódzkiego Policji w Olsztynie. Pozostali dysponenci otrzymali ocenę pozytywną z zastrzeżeniami. Powyższą ogólną ocenę pozytywną z zastrzeżeniami uzasadnia generalnie rzetelne, celowe, gospodarne i legalne wykonywanie wydatków przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu jednostki objęte kontrolą, wykonywanie wydatków w sposób celowy i zgodny z planem.

Zarówno w Ministerstwie, jak i w podległych mu, kontrolowanych jednostkach stwierdziliśmy natomiast nieprawidłowości i uchybienia, które dotyczyły w szczególności nienaliczenia kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji umowy na remont gabinetu ministra spraw wewnętrznych, nienależytego zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa w umowie na zakup licencji na użytkowanie oprogramowania, niezrealizowania obowiązków w zakresie organizacji kontroli zarządczej, zapłaty odsetek przez komendanta głównego Policji w kwocie blisko 60 tys. zł z powodu długotrwałego procedowania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wniosku o uruchomienie rezerwy celowej, nieujęcia w księgach rachunkowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych posiadanego sprzętu i oprogramowania teleinformatycznego na kwotę ponad 9000 tys. zł, uszczuplenia środków w dochodach Komendy Głównej Policji w kwocie ponad 3500 tys. zł z powodu zaniechania dochodzenia kary umownej i niepodjęcia w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Radomiu czynności windykacyjnych.

W wystąpieniach pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli sformułowała trzydzieści pięć wniosków pokontrolnych, skierowanych do ośmiu z dziewięciu skontrolowanych dysponentów. Kierownicy jednostek objętych kontrolą poinformowali nas o zrealizowaniu siedemnastu wniosków, a osiemnaście wniosków pokontrolnych było w trakcie realizacji. Minister spraw wewnętrznych pismem z dnia 19 czerwca bieżącego roku poinformował o przyjęciu do realizacji wszystkich wniosków pokontrolnych sformułowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym.

Chciałbym jeszcze krótko odnieść się do dotacji budżetowych. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniała realizację wydatków na dotacje budżetowe. Wydatki zrealizowano w kwocie ponad 99.000 tys. zł, a więc 100% planu po zmianach, na dofinansowanie działalności bieżącej trzech ustawowo wskazanych podmiotów, czyli Szkoły Głównej Służby Pożarniczej, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji oraz dwudziestu dziewięciu samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dokonywano kontroli oraz

określonych ocen wykorzystania udzielonych dotacji na podstawie miesięcznych i rocznych informacji przekazanych przez dotowane podmioty.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, Funduszu Wsparcia Policji, Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej i Funduszu Wsparcia Straży Granicznej. Natomiast pozytywnie z zastrzeżeniami oceniliśmy wykonanie planu finansowego Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców. Nasze zastrzeżenia dotyczyły realizacji umowy na kwotę blisko 15.000 tys. zł na świadczenie usług utrzymania i serwisu zapewniającego poprawne i nieprzerwane funkcjonowanie systemu informatycznego CEPiK. Zgodnie z postanowieniami umowy załącznik określający przedmiot owej umowy miał być ustalony przez strony nie później niż do dnia 30 czerwca 2011 roku. W wyniku kontroli stwierdziliśmy, że załącznik ten nie został uzgodniony przez strony umowy, a jedynie parafowany bez określenia daty przez osoby, które nie posiadały stosownych upoważnień do reprezentacji stron. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli mogło to utrudnić ewentualne dochodzenie roszczeń w przypadku nienależytego wykonania umowy.

Dokonaliśmy również kontroli i oceny realizacji planu wieloletniego, czyli Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu. Środki na zakup sprzętu samochodowego i systemu informatycznego na kwotę 102.000 tys. zł wykorzystano w 100%. Niewątpliwie wykonane w 2011 roku w ramach Programu wydatki przyczyniły się do poprawy przygotowania służb resortu do realizacji zadań ustawowych.

Dokonaliśmy również kontroli budżetu środków europejskich. Z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę blisko 158.000 tys. zł, czyli 84,4% planu po zmianach. Zwróciliśmy uwagę, iż przyczyną niewykonania planu wydatków było ujęcie w projekcie budżetu państwa kwoty blisko 29.000 tys. zł przez komendantów wojewódzkich Policji w Krakowie, Wrocławiu i Gorzowie Wielkopolskim, a następnie zmniejszanie o tę kwotę wartości poszczególnych projektów we wnioskach o dofinansowanie, co w efekcie musiało spowodować, że zadania zaplanowane za te środki nie były realizowane.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne łączne sprawozdania budżetowe dysponenta części 42 – Sprawy wewnętrzne. Dysponent części sporządzał je prawidłowo na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach podległych dysponentów. Również terminowo przekazywał je do Ministerstwa Finansów. Sprawozdania jednostkowe były sporządzane terminowo na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przedstawiały prawidłowy obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w roku 2011. Skuteczność funkcjonowania systemów rachunkowości i procedur kontroli finansowej Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie jedynie w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Radomiu, w pozostałych kontrolowanych jednostkach oceny były pozytywne bądź pozytywne z zastrzeżeniami. Również wiarygodność ksiąg rachunkowych w kontrolowanych jednostkach Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie. Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. A zatem stwierdzam, że zrealizowaliśmy punkt pierwszy dzisiejszego posiedzenia Komisji.

Przechodzimy do realizacji punktu drugiego. Rozumiem, że część naszych gości będzie opuszczała salę. Chciałabym serdecznie podziękować naszym gościom uczestniczącym w tej części. Minuta przerwy na to, żeby państwo mogli spokojnie opuścić salę.

Przechodzimy do realizacji punktu drugiego porządku posiedzenia. Jest to opinia Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii o części budżetowej 27 – Informatyzacja, części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29, części 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 720 – Informatyka. W tym zakresie przedstawicielem Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii jest pan poseł

Wincenty Elsner. Koreferat w imieniu Komisji Finansów Publicznych wygłosi pan poseł Jacek Brzezinka. Bardzo proszę, pan poseł Wincenty Elsner.

Poseł Wincenty Elsner (RP) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, na początku pozwolę sobie przeczytać opinię Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, a następnie przekazać kilka najbardziej charakterystycznych uwag dotyczących tej części budżetowej.

Komisja Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2012 roku rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

– części budżetowej 27 – Informatyzacja,
  – dochody i wydatki,
  – dotacje celowe,
  – wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29,
– części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 720 – Informatyka,
  – dochody i wydatki,
  – wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.
– dochodów budżetu środków europejskich, wydatków budżetu środków europejskich, wykonania dochodów i wydatków budżetu środków europejskich,

szczegółowo opisanych w druku nr 447.

Komisja po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych, po wysłuchaniu stanowiska Najwyższej Izby Kontroli oraz koreferatu posła pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2011 roku w powyższym zakresie.

Jednocześnie Komisja postuluje podjęcie działań mających na celu zwiększenie poziomu wykorzystania środków na realizację zadań współfinansowanych ze środków funduszy Unii Europejskiej.

Teraz może kilka zdań na temat najbardziej charakterystycznych cech tej części budżetowej. Dochody budżetowe były zaplanowane na kwotę 41.200 zł. Zostały wykonane osiemdziesiąt razy większe, w kwocie przekraczającej 3000 tys. zł. Przyczyną rozbieżności był zwrot dotacji udzielonych w latach ubiegłych, co trudno było przewidzieć na etapach planowania. Wniosek z tego taki, że mamy do czynienia z jednym z nielicznych przypadków, w którym dochody większe od zaplanowanych nie mogą być uznane za zjawisko korzystne, ponieważ oznaczają one dodatkowe obniżenie stopnia wykorzystania środków unijnych zabudżetowanych już w latach ubiegłych. Analogiczna sytuacja miała zresztą miejsce w roku 2010, z tym że wówczas rozbieżność była jeszcze większa i nieplanowane dochody związane ze zwrotem dotacji przekroczyły kwotę 5000 tys. zł. Tak więc w porównaniu z rokiem 2010 rok 2011 wypadł tutaj korzystniej.

Druga charakterystyczna cecha części 27 to zmienność planu budżetowego. Pierwotnie wydatki budżetowe zaplanowano w kwocie 82.378 tys. zł. W trakcie roku zostały one podwyższone. Ostateczny plan wydatków opiewał na 232.667.500 zł. W zakresie budżetu środków europejskich pierwotnie planowano kwotę 226.361 tys. zł, 226.000 tys. zł, a docelowo było to na poziomie przekraczającym 653.000 tys. zł. Przyczyną bardzo istotnego, kilkukrotnego, jak w przypadku środków europejskich trzykrotnego, zwiększenia planu budżetu była reorganizacja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i utworzenie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz związane z tym przyjęcie części wydatków znajdujących się dotychczas w części 42.

Charakterystyczną cechą części 27 jest to, że w znacznej części dotyczy ona środków europejskich. O ile zrealizowane wydatki budżetu państwa stanowiły jedynie nieco ponad 0,06% ogółu wydatków budżetu państwa, o tyle zrealizowane wydatki budżetu środków europejskich stanowiły już ponad 0,8% ogółu wydatków z budżetu środków

europejskich. Można tutaj jeszcze dodać, że gdyby środki unijne zostały wykorzystane w całości, część 27 obejmowałaby ponad 1% budżetu środków europejskich.

Wykorzystanie środków budżetowych. Wykorzystano je w niespełna 82%. Tak zrealizowano wydatki z budżetu państwa. Natomiast wydatki środków europejskich zrealizowano na poziomie około 72%. Tak małe wykorzystanie owych środków było przyczyną uwagi, która pomimo pozytywnej opinii komisji znalazła się w tejże opinii.

Ze względu na to, że Najwyższa Izba Kontroli poza kilkoma mało istotnymi uchybienia zwraca uwagę głównie na niskie wykonanie części projektów finansowanych ze środków Unii Europejskich, podam w skrócie kilka najważniejszych przyczyn wskazanych przez dysponenta środków oraz Najwyższą Izbę Kontroli jako przyczyny tak niskiego wykorzystania środków. A więc po pierwsze, było to niepełne wykonanie planu na współfinansowanie projektów ze środków Unii Europejskiej wynikające ze zwrotów do centrali Ministerstwa przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości niewykorzystanych przez beneficjentów kwot dotacji celowych. Po drugie, przedłużające się rozliczenia wniosków o płatność sporządzane przez beneficjentów ze względu na liczne błędy popełniane w owych wnioskach. Po trzecie, uznanie części wydatków wykazanych we wnioskach za niekwalifikowane. Po czwarte, zmiana terminu wprowadzenia nowych dowodów osobistych, co spowodowało przesunięcie terminów przetargowych w Centrum Projektów Informatycznych. Po piąte, zmiana harmonogramu rzeczowo-finansowego projektu e-PUAP2 w wyniku przyjęcia nowej koncepcji jego realizacji, a co za tym idzie zmiany w strukturze architektury platformy.

Należy też zwrócić uwagę, że z powodu ujawnionych nieprawidłowości w kilku projektach realizowanych w ramach 7 Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Komisja Europejska podjęła decyzję o czasowym wstrzymaniu certyfikacji wydatków poniesionych w ramach projektów realizowanych w 7 Osi do czasu przedstawienia przez stronę polską wyjaśnień i planu naprawczego.

Na koniec można powiedzieć, że pewne zdziwienie budzi, że pomimo spadającej efektywności, ponieważ w porównaniu z 2010 rokiem w zakresie części 27 spadł stopień wykorzystania środków unijnych, pomimo spadającej efektywności wykorzystania środków unijnych w części 27 w części tej istotnie wzrosły wynagrodzenia. I tak przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wraz z dodatkowym wynagrodzeniem i nagrodami wyniosło w 2011 roku 7415 zł. W porównaniu z 2010 rokiem było wyższe aż o 14,7%. Dysponent części 27 wyjaśnił, że tak wysoki wzrost wynagrodzeń wynika z większych niż w 2010 roku nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych oraz środków na wynagrodzenia związanych z przewodnictwem Polski w Radzie Unii Europejskiej.

Pomimo powyższych uwag Komisja Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, tak jak przeczytałem na początku, pozytywnie opiniuje, z zastrzeżeniem, z uwagą dotyczącą niezadowalającego stopnia wykorzystania środków unijnych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Koreferat pana posła Jacka Brzezinki. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Pani przewodnicząca, państwo ministrowie, Wysoka Komisjo, szanowni państwo!

Dysponentem części budżetowej 27 – Informatyzacja jest Minister Administracji i Cyfryzacji. W ramach owej części budżetowej w ubiegłym roku były finansowane zadania realizowane przez samo Ministerstwo, przez Centrum Projektów Informatycznych oraz przez władze wdrażające programy europejskie. Pan przewodniczący Elsner w imieniu Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii dość szczegółowo przedstawił wykonanie budżetu w tej części, stąd ze swej strony pozwolę sobie tylko na kilka uwag.

Pierwsza sprawa to znaczący w stosunku do zaplanowanego wzrost dochodów budżetu. Wszyscy na pewno życzylibyśmy sobie, żeby beneficjenci w sposób planowany wykorzystywali środki, o które się ubiegają, które uzyskują. Nie zawsze jest to możliwe. Mają na to wpływ różne czynniki. Zresztą myślę, że trudno mieć tutaj zastrzeżenia

do organów państwa czy do dysponenta części budżetowej, dlatego że nawet w raporcie Najwyższej Izby Kontroli czytamy, że nie można owych dochodów zaplanować czy przewidzieć na etapie planowania. To pierwsza sprawa.

Druga kwestia, jeżeli chodzi o wydatki. Mamy tutaj taką sytuację, że utworzone z końcem 2011 roku Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji jest przyczyną tego, że nastąpiło znaczące przesunięcie wydatków, ale wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia, oraz wydatki majątkowe zostały zrealizowane na poziomie mniej więcej 95%. Wydaje się, że jest to efekt dobrego gospodarowania. Analizując materiały, które otrzymaliśmy, widzimy, że uzasadnieniem dla takiego poziomu realizacji są oszczędności uzyskane w toku procedur udzielania zamówień publicznych, niższe od planowanego zatrudnienie, jak również niższe koszty organizacji zaplanowanych przedsięwzięć, takich jak np. 6. Europejska Konferencja Ministerialna czy też ograniczenie wyjazdów służbowych. Myślę, że warto to w tym momencie podkreślić.

Oczywiście zdecydowanie gorzej przedstawia się sytuacja, jeżeli chodzi o poziom wykorzystania zaplanowanych na 2011 rok środków na współfinansowanie projektów z udziałem środków europejskich oraz środków zaplanowanych w budżecie środków europejskich. Poziom wykorzystania owych środków wynosił odpowiednio 74,2% oraz 77,1%. Myślę, że oczywiście średnia ta do końca nie oddaje stopnia realizacji wszystkich projektów, ponieważ są takie, w których stopień zaawansowania jest na pewno zadowalający, ale są też takie, gdzie w 2011 roku środki wykorzystywano na poziomie 52% czy też na poziomie zaledwie 28%. Natomiast myślę też, że jako pozytywną informację na przyszłość należy przyjąć to, że tutaj działania ze strony Ministra Administracji i Cyfryzacji były szybkie. Została przygotowana odpowiedź na ten stan rzeczy w postaci raportu „Państwo 2.0 – Nowy start dla e-administracji", który myślę, że można traktować jako swoisty plan naprawczy w tym obszarze. Mam nadzieję, wyrażam taką nadzieję, że kiedy będziemy rozpatrywać sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2012, w obszarze tym będziemy mieli znacznie więcej powodów do satysfakcji.

Jeżeli chodzi o część 83 – Rezerwy celowe, to tutaj w pozycji 29 obejmującej środki na informatyzację oraz upowszechnianie szerokopasmowego dostępu do Internetu była przewidziana kwota 30.500 tys. zł. Rezerwa ta została rozdysponowana w całości. W większości, tzn. kwota ponad 23.000 tys. zł została przeznaczona na sfinansowanie działań związanych z zapewnieniem infrastruktury telekomunikacyjnej oraz usługi transmisji danych dla sieci OST 112, czyli na numeru ratunkowego 112.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę o opinię przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę o zreferowanie opinii w ten sposób, jak macie państwo podzielone. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dariusz Zielecki, jeszcze raz.

Panowie posłowie, moi przedmówcy wyręczyli mnie tutaj w dużej części w mojej roli, przedstawiając w swoich referatach również wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Ocena, jak już wspomniano, wykonania budżetu państwa w części 27 była pozytywna. Zbadaliśmy prawie 60% dochodów i 14,7% wydatków budżetu w tej części. Badanie to wykazało, że dochody były zrealizowane prawidłowo, a wydatków dokonywano celowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dysponent główny sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu. Było już tutaj szeroko mówione o mankamentach, które stwierdziliśmy. Głównie chodzi o niezapewnienie efektywnego wykorzystania środków z funduszy europejskich.

Chciałbym tylko dodać, że jest to już nie pierwsza ocena Najwyższej Izby Kontroli. Także w latach poprzednich było tak samo, chociaż jest pewien progres. W latach poprzednich być może niewykorzystanie było w trochę większym stopniu. Należy też zwrócić uwagę na zmianę podejścia kierownictwa ministerstwa do tego problemu. W latach poprzednich zdarzało się wyrażanie takiej opinii, że to nie minister odpowiada

za wykorzystanie środków z funduszy europejskich, że są instytucje pośredniczące drugiego stopnia, czyli Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i władza wdrażająca programy europejskie. Ze swej strony zwracaliśmy uwagę, że oczywiście minister jakby nadzoruje w zakresie zarządzania środkami unijnymi owe dwa podmioty wdrażające programy operacyjne. Teraz zdecydowanie odpowiedź ministra na nasze wystąpienie pokontrolne jest taka, że będą podejmowane działania w celu lepszego, efektywniejszego wykorzystania środków.

Można powiedzieć o dysponencie części, że prawidłowo dokonywał zmian w planie wydatków oraz reagował na przypadki nadmiaru posiadanych środków, wprowadzając blokady wydatków. To też warto podkreślić. Nie stwierdziliśmy przypadków wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem środków przeniesionych z rezerw celowych. Również kontrola pięciu dotacji w łącznej kwocie ponad 27.000 tys. zł nie wykazała nieprawidłowości w zakresie ich udzielania i wykorzystania. Zwracamy tutaj uwagę na nieterminowe, z opóźnieniem przekazanie kilku dotacji na projekty informatyczne. Były to kilkunastodniowe opóźnienia w stosunku do terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, sprawozdania opiniujemy pozytywnie. Natomiast księgi rachunkowe, tak jak już mówiłem przy poprzednich częściach, pozytywnie w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz z zastrzeżeniami w zakresie ich zgodności z zasadami rachunkowości, a także skuteczności funkcjonowania procedur kontroli zarządczej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiemy, że jest to pełna opinia Najwyższej Izby Kontroli. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pan poseł Szałamacha.

Poseł Paweł Szałamacha (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo!

Mam pytanie do Najwyższej Izby Kontroli, skąd pozytywna opinia w świetle jednak poważnych, jak to się eufemistycznie mówi, nieprawidłowości w tej dziedzinie – są po prostu przypuszczenia korupcji urzędniczej – wstrzymania środków unijnych na kwotę kilkuset milionów złotych oraz dosyć spektakularnej porażki w tym względzie. Jeżeli słyszymy, że Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała to pozytywnie, to nie wiem, czy dotyczyło to innego okresu czy też Komisja Europejska myli się wstrzymując płatności. Przecież opinia publiczna wie od wielu miesięcy, że minister Boni musi teraz, mówiąc obrazowo, gasić pożar związany z tą kwestią.

Informatyzacja jest… Dyskutujemy o formalnym wykonaniu budżetu, ale trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że przez ostatnie lata w dziedzinie realizacji podstawowych projektów informatycznych przewidzianych w Planie Informatyzacji Państwa, który ma status rozporządzenia Rady Ministrów… Takie rozporządzenie Rady Ministrów było przyjęte jeszcze przez rząd Prawa i Sprawiedliwości. Były opisane konkretne projekty w konkretnych resortach do realizacji w następnych latach. Z listy tej zrealizowano raptem częściowo, o ograniczonej funkcjonalności, program e-PIT-y. W niemalże wszystkich pozostałych resortach, czy to w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, czy to w Ministerstwie Finansów, czy to w resorcie zdrowia realizacja projektów została wielokrotnie opóźniona bądź nie zostały one zrealizowane. Pytali o to posłowie zarówno koalicyjni, jak i opozycyjni w wielu interpelacjach bądź zapytaniach. Jest niezrealizowanie programów, zastój, jeżeli chodzi o postęp w informatyzacji kraju, mierzony przez różnego typu agendy międzynarodowe. Są różnego rodzaju wskaźniki typu dostępności do usług informatycznych czy informatyzacji administracji, *Network Readiness Index* podawane czy to przez Bank Światowy, czy to przez Unię Europejską, itd., itd. Od wielu lat jest stagnacja. Plus nakłada się na to właśnie zapaszek korupcji oraz wstrzymanie pieniędzy unijnych. Stąd jeżeli słyszę, że obydwie komisje prześlizgują się nad tym, wskazując jedynie, że trzeba lepiej wydawać pieniądze, jeżeli słyszę, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie to opiniuje, to jest zasadniczy dysonans, zdziwienie co do takiego dobrostanu.

Ostatnia uwaga, o którą pytałem Ministra Administracji i Cyfryzacji. Otóż informatyzacja w Polsce formalnie powinna następować na podstawie dokumentu, o którym wspomniałem, czyli Planu Informatyzacji Państwa, mającego status rozporządzenia Rady Ministrów. Taki ostatni plan wygasł półtora roku temu. Do dzisiaj Rada Ministrów nie przyjęła nowego dokumentu, w którym byłaby mowa o tym, jakie projekty, w jakich latach, przez których ministrów, z jakimi pieniędzmi mają być realizowane. Tym samym oczywiście nie realizuje także dyspozycji ustawy. Generalnie wobec tego nie ma też jakiegoś przewidywalnego dokumentu strategicznego, który byłby dyrektywą dla całej administracji, dla wszystkich resortów, co, kiedy robić. A my słyszymy, że opinie są pozytywne, z lekkimi wahnięciami. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Kto z państwa posłów chciałby jeszcze zadać pytania? Nie widzę. Rozumiem, że zostały postawione pytania pod adresem Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Jeżeli chodzi o ocenę Najwyższej Izby Kontroli, nie mogę się zgodzić z opinią pana posła. Przede wszystkim nie możemy mówić o żadnych zachowaniach korupcyjnych, korupcjogennych. Niczego takiego nie stwierdziliśmy. Pan poseł mówił, że wystąpiły istotne nieprawidłowości. Twierdzimy, że jest niepełne wykorzystanie środków, które wynika nie z jakiegoś celowego, uporczywego zachowania ministra, tylko wynika z może nie do końca pełnej sprawności instytucji zarządzającej. Przecież jeżeli napływają wnioski o płatność od licznych beneficjentów i wnioski te zawierają mnóstwo różnych błędów, instytucja zarządzająca musi dokładnie owe wnioski sprawdzić, zwrócić jeszcze raz do poprawki, to po prostu przesuwa się to w czasie. To nie jest tak, że środki przepadają, giną, tylko płatności przechodzą na kolejny rok. W zasadzie słabe wykorzystanie to nie jest utrata środków, tylko przesunięcie płatności na kolejny rok.

Jeżeli popatrzylibyśmy na sprawę globalnie, a więc na Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, może rzeczywiście nie przoduje on wśród programów operacyjnych, jeżeli chodzi o wykorzystanie środków, ale mimo wszystko w tej chwili jest to wykorzystanie na poziomie około dwudziestu kilku, trzydziestu kilku procent alokacji. A więc – co wynika z kontroli w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego – jest pięciokrotnie większe wykorzystanie alokacji niż minimum, które wymaga Komisja Europejska, żeby nie doszło do utraty środków. Na dzień dzisiejszy mamy pięć razy tyle, co minimum, które powinniśmy wykorzystać na koniec 2011 roku. Nie stwierdzamy tu więc jakiegoś zagrożenia w wykorzystaniu alokacji dostępnej na lata 2007-2013.

Jeżeli chodzi o Program Informatyzacji Państwa, chciałbym poinformować Wysoką Komisję, że Najwyższa Izba Kontroli przygotowuje odrębną informację na ten temat. Była robiona obszerna kontrola, która kompleksowo obejmowała ową problematykę w okresie, kiedy obowiązywało, jak pan poseł zauważył, rozporządzenie w sprawie Programu Informatyzacji Państwa. W naszej kontroli, z naszą oceną odnosimy się wyłącznie do wykonania budżetu w roku 2011. Oczywiście informatyzacja państwa jest to znacznie dłuższy okres. Trudno, żeby ocena, która zresztą będzie w naszej osobnej informatyzacji, przekładała się na działania ministra administracji i cyfryzacji, tym bardziej że jest on tylko jednym z elementów Programu Informatyzacji Państwa. Uczestniczy w nim wielu ministrów i kierowników instytucji centralnych.

Taką ocenę przedstawiliśmy. Kalkulacja oceny jest w naszej informacji, w załączniku. Myślę, że w kalkulacji tej uwzględniliśmy wszystkie uchybienia, które stwierdziliśmy. Tak to po prostu wyszło. Biorąc pod uwagę nasze kryteria oceny, w ogóle nie stwierdzamy nieprawidłowości w wydatkach wymiernych, kwotowych. W zasadzie cząstkowa ocena wydatków jest na piątkę. Natomiast rzeczywiście obniżamy ją o jeden z punkt właśnie z uwagi na te uchybienia, o których mówiłem. I tak w naszej, przyjętej trzystopniowej skali ocen wychodzi ocena pozytywna. Gdyby była to skala stosowana w poprzednich latach, pewnie byłaby to ocena z uchybieniami. I tak wychodzi pozytywna. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Elsner jeszcze.

Poseł Wincenty Elsner (RP) – spoza składu Komisji:

Jeszcze dwa słowa w imieniu Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Oczywiście nie chciałbym recenzować działań wcześniej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a obecnie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w zakresie informatyzacji, ponieważ są one krytyczne, natomiast wykracza to poza ramy debaty na dzisiejszym posiedzeniu Komisji. Chciałbym natomiast zwrócić uwagę, że wszystkie nieprawidłowości, o których była mowa w mediach, dotyczące – padały takie kwoty – 3.700.000 tys. zł, dotyczyły różnych działów. Rozpatrywaliśmy tylko część budżetową 27. Jeżeli chodzi o będące najbardziej na cenzurowanym Centrum Projektów Informatycznych, to tam tylko niewielka część środków znalazła się w części 27. A więc znaczna część działalności Centrum Projektów Informatycznych znalazła się w innych częściach budżetowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję. Są to uwagi pana posła, który sprawozdawał w imieniu Komisji. W związku z wyczerpaniem porządku posiedzenia… Pan poseł Szałamacha.

Poseł Paweł Szałamacha (PiS):

W jakich innych częściach budżetowych?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Elsner.

Poseł Wincenty Elsner (RP) – spoza składu Komisji:

Nie potrafię panu podać. Rozpatrywaliśmy część 27. Być może czy to ministerstwo, czy to Najwyższa Izba Kontroli będzie w stanie powiedzieć. Nie mam takiej wiedzy, ponieważ naszym zadaniem w tym momencie, w trakcie analizy wykonania budżetu nie było przyjrzenie się wydatkom Centrum Projektów Informatycznych, tylko przyjrzenie się dochodom i wydatkom w zakresie delegowanej do nas części.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiem, że jest to informacja dodatkowa.

A zatem w związku ze zrealizowaniem porządku dzisiejszego posiedzenia chciałabym podziękować uczestniczącej do końca pani minister Hannie Majszczyk wraz z zespołem z Ministerstwa Finansów, sekretariatowi, pracownikom Kancelarii Sejmu, w tej części szczególnie panu posłowi koreferentowi oraz panu posłowi sprawozdawcy, przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli.

Zamykam posiedzenie Komisji. Spotykamy się jutro o godz. 9.00.